

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **S. Z.**

skazanego z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2021 r.

w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w przedmiocie dopuszczalności kasacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść
od wyroku Sądu Okręgowego w R.

z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. III Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R.

z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. X K (...),

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 523 § 3 k.p.k.

w zw. z art. 429 § 1 *in fine* k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. kasację prokuratora pozostawić bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R. wyrokiem z dnia 8 lipca 2020 r. (sygn. X K (...)) uznał oskarżonego S. Z. za winnego popełnienia czynu z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 37a k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w stosunku miesięcznym, a ponadto orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów

mechanicznych na okres roku (art. 42 § 1a pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. oraz rozstrzygnął w przedmiocie kosztów sądowych i wydatków.

Na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w R., Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 28 stycznia 2021 r. (sygn. III Ka (...)) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- podwyższył wymiar kary orzeczonej wobec oskarżonego S. Z. do wysokości 18 miesięcy ograniczenia wolności poprzez wykonywanie nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, przyjmując wymiar 40 godzin w stosunku miesięcznym (pkt I. lit. a);

- podwyższył wymiar orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych do wysokości 2 lat (pkt I. lit. b). W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od powyższego wyroku złożył Prokurator Rejonowy w R.. Zaskarżył go na niekorzyść skazanego S. Z. w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucił „rażące naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, które miało istotny wpływ na treść tego orzeczenia to jest art. 34 § 1 k.k., poprzez wymierzenie wyżej wymienionemu kary 18 miesięcy ograniczenia wolności poprzez wykonywanie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, przyjmując wymiar 40 (czterdziestu) godzin w stosunku miesięcznym, pomimo iż wyżej wskazany przepis stanowi, że karę ograniczenia wolności wymierza się w miesiącach i latach”.

W konkluzji rzecznik oskarżenia wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Zarządzeniem z dnia 22 marca 2021 r., sędzia Sądu Okręgowego w R. - III Wydziału Karnego Odwoławczego przyjął kasację prokuratora na podstawie art. 530 § 1 k.p.k., jako odpowiadającą warunkom formalnym. Została ona przedstawiona wraz z aktami sprawy do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W przedmiotowej sprawie zaistniała potrzeba rozważenia, czy wniesiona przez prokuratora kasacja była dopuszczalna i —w związku z tym — czy została

prawidłowo przyjęta przez prezesa sądu (upoważnionego sędziego sądu odwoławczego).

W myśl dyspozycji przepisu art. 523 § 3 k.p.k. kasację na niekorzyść wolno wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania z przyczyn wskazanych w art. 17 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. oraz z powodu niepoczytalności sprawcy. Niedopuszczalne jest zatem wniesienie kasacji na niekorzyść, gdy osoba, na rzecz której wniesiono nadzwyczajny środek zaskarżenia, została prawomocnie skazana. Z kolei w § 4 ww. artykułu ustawodawca ustanowił wyjątek polegający na tym, że przewidziane w § 3 ograniczenia nie dotyczą kasacji wniesionej z powodu zaistnienia jednej z bezwzględnych przyczyn odwoławczych wyartykułowanych w art. 439 k.p.k. lub w przypadku kasacji wywiedzionej przez tzw. „podmiot szczególny” wymieniony w art. 521 k.p.k., tj. Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, jak również Rzecznika Praw Dziecka (o ile przez wydanie orzeczenia doszło do naruszenia praw dziecka). Z powyższego zatem wynika, że strony postępowania są uprawnione do wniesienia kasacji na n i e k o r z y ś ć t a k ż e od wyroku s k a z u j ą c e g o oskarżonego, jednak wyłącznie wówczas, gdy w nadzwyczajnym środku zaskarżenia artykułuje się uchybienia wymienione w treści art. 439 § 1 k.p.k. Oparcie zatem w takim układzie kasacji na wskazaniu naruszeń innych niż te, które zostały stypizowane w przepisie art. 439 § 1 k.p.k. skutkuje koniecznością uznania jej za niedopuszczalną (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2010 r., sygn. II KK 202/10, SIP «Legalis» nr 451408; z dnia 14 marca 2019 r., sygn. V KK 61/19, SIP «Legalis» nr 1885175).

W przedmiotowej sprawie S. Z. został prawomocnie skazany na karę ograniczenia wolności (w wyniku rozpoznania apelacji sąd *ad quem* zaokrąślił wymiar orzeczonej wobec skazanego kary i środka karnego). S. Z. nie został zatem ani uniewinniony, ani nie umorzono wobec niego postępowania karnego z przyczyn wskazanych w art. 17 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. czy też z powodu niepoczytalności sprawcy. Jednocześnie Prokurator Rejonowy w R. nie jest „podmiotem szczególnym”, wymienionym w art. 521 § 1 i 2 k.p.k., a co za tym idzie regulacja zawarta w art. 523 § 3 k.p.k. nie dawała mu podstaw do wniesienia kasacji na niekorzyść S. Z., opartej jedynie na zarzucie naruszenia przepisu prawa materialnego (art. 34 § 1 k.k.). W kasacji nie podniesiono zarzutu uchybienia

kwalifikowanego w pryzmacie uchybień wskazanych w treści przepisu art. 439 § 1 k.p.k.

Biorąc pod uwagę powyższe, kasacja wywiedziona przez prokuratora w toku postępowania okołokasacyjnego nie powinna zostać przyjęta przez prezesa (przewodniczącego wydziału, upoważnionego sędziego) Sądu Okręgowego w R. — jako niedopuszczalna z mocy ustawy.

Ponieważ została jednak przyjęta przez upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w R. i przedstawiona wraz z aktami sprawy do rozpoznania sądowi kasacyjnemu, Sąd Najwyższy postanowił — na podstawie art. 523 § 3 k.p.k. i art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 *in fine* k.p.k. — pozostawić ją bez rozpoznania.

Konsekwencją wydania takiego rozstrzygnięcia było orzeczenie o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego na podstawie art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa.